

In **Spraakwater** spreekt iemand – van BN'ers tot politici en van sportvissers tot wetenschappers – zich uit over thema's rond vis en sportvisserij. Deze maand is dat **Theo Bakelaar**, de drijvende kracht achter Healing Waters Nederland.

TEKST: JORAN BAL > BEELD: THEO BAKELAAR

HEALING WATERS

Veteranen met een posttraumatische stressstoornis (PTSS) helpen door middel van het sportvissen. Dat is de essentie van het project Healing Waters. Oud-marinier en gepassioneerd vliegvisser Theo Bakelaar (74) licht in dit artikel de helende werking van de hengelsport toe.

Als binder van naam en faam is Theo Bakelaar al 30 jaar present op het International Fly Tying Symposium in Amerika. “Daar stond twee jaar geleden een stand van Healing Waters. Veteranen konden er deelnemen aan vliegbindclinics. Deze ex-militairen met PTSS gaven het publiek ook voorlichting over het doel van Healing Waters: mensen samenbrengen die kampen met problemen veroorzaakt door PTSS en hen door middel van het leren van nieuwe skills – vliegen binden, werplessen, vistrisps – de zinnen laten verzetten. Even de koppies leegmaken en alle shit die

ze hebben meegemaakt vergeten. Helend bezig zijn, zogezegd. Hun inspirerende verhalen spraken mij als oud-marinier direct aan.”

VETERANEN & CO

Dit project moest en zou in Nederland voet aan de grond krijgen. “Hier kampen ook veel mensen met PTSS. Niet alleen Defensiemedewerkers die op uitzending zijn geweest, maar ook politie, hulpverleners en spoorwegpersoneel kunnen door hun werk een flinke deuk oplopen en fysiek en psychisch in de problemen raken”, zegt Bakelaar. Hij kreeg

ondersteuning van Healing Waters en kon aan de slag bij de Stichting Ouwestomp, de overkoepelende organisatie van het Veteranen Ontmoetings Centrum Den Bosch-Brabant Noord. “Daar waren ze enthousiast en kreeg ik de ruimte om met Healing Waters te starten.”

VEEL ANIMO

Om te beginnen gaf Bakelaar een lezing over vliegvissen. “Die werd heel goed ontvangen. ‘Even lekker die hele oorlog in mijn kop vergeten’, was na afloop de reactie van een veteraan.” Met behulp van de stichting Ondersteuning Veteranen Activiteiten (OVA) kon hij materialen – vices, bindmaterialen, hengels en reëls – aanschaffen en echt van start gaan. “Voor corona hadden we iedere twee weken in het Veteranen Ontmoetings Centrum een bindmiddag, werpinstructie of gingen we vissen met deelnemers – alles gratis en onder begeleiding van instructeurs. Daar nemen mensen uit de verschillende onderdelen van Defensie met PTSS aan deel in groepjes tot acht personen.”

GROOT SUCCES

Die activiteiten slaan gigantisch aan. “Veteranen hebben hier veel baat bij. Dat begint al met iets simpels als samenkomen en praten met lotgenoten. Je hoeft een ander niets uit te leggen. Zelf heb ik gelukkig geen PTSS – dat is maar goed ook, anders kun je dit niet doen – maar met mijn achtergrond spreek ik hun taal en weet ik precies wat ze bedoelen.” Tijdens de bijeenkomsten ziet hij dat zijn inspanningen effect sorteren. “De deelnemers zijn enthousiast, geconcentreerd bezig en delen zaken met elkaar. Zoals de vreugde van een vangst. We waren

een keer met zes cliënten op pad, waarvan er maar twee vis vingen. De rest staat dan echter ook met een *big smile* op hun gezicht.”

KRACHT HENGELSPORT

“Inspannend bezig zijn terwijl je lekker in de natuur ontspant en zo even je problemen parkeren”, vat Bakelaar de kracht van de hengelsport bondig samen. Dat het gros van de mensen die bij hem komt nooit echt heeft gevist, is geen enkel punt. “Vrijwel iedereen wordt gepakt door de schoonheid van het vliegvissen. Je eigen vlieg binden is bijvoorbeeld al iets speciaals. Je lange tijd op één ding concentreren met een mooi eindresultaat doet al wonderen. Dat geeft rust in de kop, wat gigantisch oplucht.” Zo was er een veteraan die bij het binden – af en toe met trillende handen – eindelijk weer eens relaxed was en had gelachen. “Hij gaf aan de vliegen in een mooi doosje te stoppen omdat ie niet zo’n visser is. Dit samen doen was voor hem al voldoende.”

OUDERS ÉN KINDEREN

Niet alleen de veteranen profiteren van het project. Bakelaar: “Vergis je niet hoeveel huwelijken op de klippen lopen door PTSS. De kinderen zijn hier ook de dupe van en hebben door echtscheidingen al een rugzak met het gewicht dat een marinier in opleiding met zich meedraagt.” Vaders en moeders kunnen hun kinderen daarom meenemen naar de clinics. “Door samen iets leuk te doen zoals kunstvliegen binden, wordt er weer gelachen en vergeten ze alle ellende even. Bovendien herstelt het de relatie tussen ouder en kind, die door alle strubbelingen doorgaans ook een aardige knauw heeft gehad. Zo merkte een vader die zijn

Theo Bakelaar brengt een veteraan met PTSS de fijne kneepjes van het vliegvissen bij.

twee kinderen had meegenomen op dat hij het gevoel had zijn kinderen weer terug te gaan krijgen.”

DANKBAAR WERK

Het werk voor zijn ‘gabbers’ noemt Bakelaar heel bevredigend. “Zinvol bezig zijn en mensen verlichting brengen, daar doe ik het voor. En al zou ik er maar twee of drie mensen mee helpen, dan is het voor mij de moeite meer dan waard. Het is liefdewerk oud papier, maar mijn

passie.” En voor de goede orde: hij is een vliegvisser, maar als iemand wil karpervissen of de spinhengel leuker vindt, dan is dat ook prima. “Dat helpt ook. Aan de universiteit van Essex is Mark Wheeler gepromoveerd op een onderzoek naar de potentie van de hengelsport om militaire veteranen met PTSS te behandelen. Zes jaar research wees uit dat een sessie met lotgenoten aan de waterkant meer doet dan 12 tot 14 uur praten met een psycholoog.”

» LANDELIJK UITROLLEN

Vanwege het groeiende aantal deelnemers is Theo Bakelaar bezig om de activiteiten van Healing Waters Nederland verder uit te rollen. “Niet iedereen kan zomaar naar Den Bosch toe komen, dus wil ik dit concept met hulp van derden op verschillende plekken aanbieden.” De bereidwilligheid om te helpen is groot. “Vanuit het hele land krijg ik materiaal opgestuurd en vliegvissers (soms ook oud-mi-

litairen) helpen bij de bind- en werpclinics of aan de waterkant. Sponsoring is echter altijd welkom, want er is veel kostbaar materiaal nodig.” Sportvisserij Nederland ondersteunt Healing Waters Nederland zowel financieel als met raad en daad.

Meer informatie: www.ouwestomp.com/healing-waters-nederland

